

Recenzie a anotácie

S I e z á k o v á, A., Právna úprava podnikania dôchodkových správcoských spoločností v SR: vývoj a perspektívy. 1. vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer SR, 2021, 160 s., ISBN 978-80-571-0295-3 (viazaná) ISBN 978-80-571-0296-0 (pdf)

Autorku predkladanej publikácie netreba širokej odbornej verejnosti zvlášť predstavovať.¹ Rukopis posudzovaného diela vznikol s finančnou podporou Literárneho fondu.

Monografiu recenzovali prof. Mykola Sidak, DrSc., JUDr. Ing. Martin Winkler, PhD., JUDr. Mgr. Slávka Gunárová, PhD., JUDr. Peter Jedinák, LL.M., a JUDr. Peter Mikloš.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o starobnom dôchodkovom sporení) vymedzuje starobné dôchodkové sporenie, upravuje rozsah starobného dôchodkového sporenia, právne vzťahy pri vykonávaní starobného dôchodkového sporenia, organizáciu starobného dôchodkového sporenia, financovanie starobného dôchodkového sporenia a dohľad nad vykonávaním starobného dôchodkového sporenia. V sektore starobného dôchodkového sporenia pôsobí dôchodková správcoská spoločnosť (ďalej aj DSS) ako dohliadaný subjekt finančného trhu na základe povolenia na vznik a činnosť dôchodkovej správcoskej spoločnosti udeleného Národnou bankou Slovenska (ďalej aj NBS).

Ako uvádza autorka už v predhovore svojej publikácie na s. 9, starobnému dôchodkovému sporeniu by bolo možné venovať niekoľko monografií z rôznych odborov, keďže – ako sa zia-

da dodať – ide o značne interdisciplinárnu, ba až multidisciplinárnu problematiku. Práca nadväzuje na viaceré skoršie publikácie autorov P. Árendáša, B. Chovancovej, V. Gvozdjaka, E. Rievajovej, S. Oškovej, J. Šeba a ďalších, avšak v mnohom je unikátna, jedinečná a vzácna. V prípade, ak sa zameria pozornosť výlučne na právne aspekty II. piliera, predmetnú materiu možno analyzovať optikou rôznych právnych odvetví. Treba spomenúť aspoň tie, ktoré majú zrejmu súvislosť hneď na prvý pohľad, a to právo sociálneho zabezpečenia, obchodné či finančné právo.

Publikácia poskytuje finančnoprávny pohľad, a to konkrétne optikou jeho pododvetvia, práva finančného trhu. Poukazuje na vybrané oblasti právnej úpravy starobného dôchodkového sporenia, ako aj na vývoj regulácie starobného dôchodkového sporenia.

Autorka monografiu rozčlenila na úvod, osem kapitol a záver. Prvá kapitola je venovaná teoreticko-metodologickým aspektom výskumu, druhá vývoju právnej úpravy starobného dôchodkového sporenia, tretia povoleniu na vznik a činnosť DSS, štvrtá determinantom podnikania DSS obsiahnutých v právnych normách, piata kapitola je venovaná DSS ako akciovej spoločnosti *sui generis*, šiesta vybraným právnym aspektom činnosti DSS, siedma realizácii dohľadu na DSS Národnou bankou Slovenska a ôsma kapitola sa zameriava na sankcionovanie.

Cieľom publikácie bolo poskytnutie návrhov *de lege ferenda*, ako aj zorientovanie čitateľa vo vybraných právnych aspektoch vykonávania činnosti dôchodkových správcoských spoločností s osobitným akcentom na národnú legislatívu. Tento cieľ sa autorke nepochybné poradilo naplniť a svoje úvahy a návrhy *de lege ferenda* prezentuje od s. 144.

¹ KROPAJ, M., SLEZÁKOVÁ, A., ŠIMONOVÁ, J., JEDINÁK, P., MIKLOŠ, P., MAGUROVÁ, H., WINKLER, M., SLEZÁK, P., NÁDASKÝ, A., TURČANOVÁ, Z. *Zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Komentár.* Bratislava : Wolters Kluwer, 2020, 496 s., ISBN 978-80-571-0193-2 (viazaná) – ISBN 978-80-571-0194-9 (pdf): recenzia. In *Právny obzor*, 2020, 103, 5, s. 414 – 417.

Rozdelila ich na dva základné okruhy:

I. Substitúcia predchádzajúcich súhlasov NBS súhlasmi NBS pri uskutočňovaní taxatívne zadejňovaného okruhu úkonov

Autorka na s. 146 podrobne odôvodnila svoj návrh na nahradenie pojmu „predchádzajúci súhlas NBS“ pojmom „súhlas NBS“ jednak v ust. § 52 ods 1 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení, ale rovnako aj v celom texte tohto normatívneho právneho aktu. Dodala, že by tým došlo zároveň k zvýšeniu korelácie so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách, v ktorého § 9 ods. 4 nachádzame upravený súhlas NBS ako podmienku pre platnosť a účinnosť zmeny stanov banky alebo nových stanov banky.

II. Upustenie od zákonnej požiadavky riadiacej praxe u osôb navrhovaných za členov dozornej rady dôchodkovej správcovskej spoločnosti

Autorka podrobne popisuje základné funkcie dozornej rady a úlohy jej členov. Ich odborná činnosť spočíva najmä v kontrolnej činnosti, keď doklady a záznamy pochádzajúce z činnosti DSS porovnávajú so stavom želaným, v súlade s platným právom. Nevyhnutné sú znalosti a skúsenosti z oblasti starobného dôchodkového sporenia. Podľa autorky nie je pri výkone tejto činnosti nevyhnutné, aby disponovali riadiacimi skúsenosťami. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby došlo k preformulovaniu legálnej definície odbornej spôsobilosti člena dozornej rady upravenej v § 48 ods. 10 zákona o starobnom dôchodkovom sporení tak, že odbornou spôsobilosťou osoby navrhutej za člena dozornej rady DSS sa rozumie primeraná znalosť a skúsenosti v oblasti kapitálového trhu alebo v inej finančnej oblasti (s. 146).

Možno súhlasiť s autorkou, že úprava legislatívy podľa jej predmetného návrhu *de lege ferenda* by došlo k priblíženiu a do istej miery aj zabezpečeniu vyššieho stupňa súladnosti regulácie starobného dôchodkového sporenia

s právnou úpravou iných dohliadaných subjektov finančného trhu. V tomto kontexte autorka poukázala na legálnu definíciu obsiahnutú v zákone o kolektívnom investovaní a v zákone o cenných papieroch. Odbornou spôsobilosťou člena dozornej rady správcovskej spoločnosti sa rozumie primeraná znalosť a skúsenosti v oblasti finančného trhu alebo v inej finančnej oblasti.² Z platnej právnej úpravy vyplýva, že odbornou spôsobilosťou sa pri osobách navrhnutých za členov riadiaceho orgánu a vrcholového manažmentu a osobách zodpovedných za výkon funkcie dodržiavania, funkcie riadenia rizík a funkcie vnútorného auditu rozumie získané vysokoškolské vzdelanie a najmenej trojročná prax v oblasti finančného trhu alebo získané úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a najmenej desaťročná prax v oblasti finančného trhu, z toho najmenej tri roky v riadiacej funkcii.³ Možno si teda všimnúť, že zákonodarca požaduje vykonávanie riadiacej funkcie v trvaní najmenej troch rokov výlučne pri fyzickej osobe, ktorá má úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. V týchto prípadoch dlhšia prax v oblasti finančného trhu a riadiaca funkcia predstavuje alternatívu pre osoby, ktoré nedosiahli vysokoškolské vzdelanie (s. 147).

Summa summarum možno o recenzovanej publikácii ustáliť, že ide o inšpiratívne vedecké dielo, ktoré je navyše doplnené množstvom poznámkového aparátu. Knižka je plne využiteľná aj v aplikačnej praxi súvisiacej s podnikaním dôchodkových správcovských spoločností v Slovenskej republike.

Marián K r o p a j*

² Porovnaj § 28 ods. 9 zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov.

³ Porovnaj § 55 ods. 10 prvá veta zákona č. 566/2011 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).

* JUDr. Mgr. Marián K r o p a j, PhD., Ústav štátu a práva SAV, Bratislava.